

NORGES
GEOLOGISKE
UNDERSØKELSE

- NGU -

GEOPARKNETTVERK I NORGE OG INTERNASJONALT

En Geopark er et avgrenset, klart definert og sammenhengende område som inneholder geologisk verdifulle steder av betydning.

Den geologiske betydningen kan erklæres ut ifra geologiske prosesser, forekomster eller landskapstrekk, som formidler geologi som vitenskap og som grunnlag for menneskets utvikling og kultur.

i tillegg til de geologiske kriteriene demonstrere en helhetlig tilnærming til landskapet gjennom å integrere kunnskap og steder med kulturhistoriske og økologiske verdier med de geologiske.

ha en strategisk og praktisk plan for undervisning og formidling, skjøtsel og bærekraftig turisme og kontinuerlig arbeide for å følge opp og styrke dette.

ha tilstrekkelig og forståelig informasjon om områdets verdier, formidlet gjennom medier som gjør publikum i stand til å tilegne seg denne kunnskapen og vite hvordan gå fram for å oppleve dem.

ha en organisasjon som entydig og tydelig er knyttet til den.

være tydelig og utvilsomt forankret i lokalsamfunnet.

arbeide med bærekraftig utvikling i geoparken og dens økonomi drives på bærekraftig måte

ha geofaglig kompetanse

UNESCO Globale Geoparker

Må inneholde geologi av **internasjonal** betydning

Skal ha et visst antall **geosteder** (geosites) og et antall andre, kulturhistoriske

Bevisst strategi for **skjøtsel/vern** og **bærekraftig** turisme

Lokal forankring – **"bottom up"** dvs. sterk interesse hos lokale myndigheter og i lokalsamfunnet

Integrert i undervisning og skoleverk

Fysiske fasiliteter – **"besøkssenter"**; kan ikke være et hjørne på turistkontoret

Bærekraftig **økonomi** – og ikke prosjekt

Må ha **geofaglig kompetanse** (ikke nok med løsarbeidere fra universitetet)

UNESCO GLOBALE GEOPARKER

NORSKE INITIATIVER

Fra Vinjakula - den høyeste fjelltoppen i Magma Geopark (907 m.o.h.). Foto: Magma UNESCO Global Geopark

Brosjyre finnes på
www.ngu.no

Noen betraktninger

Globale geoparker har på en måte kommet nedenfra, og så plutselig får de UNESCO-status

Det har kommet overraskende på mange myndigheter; de takler ikke helt dette

Heller ikke i Norge har dette utløst noen departemental begeistring, heller en form for byråkratisk ubehag over et forstyrrende element

Og hvem er egentlig ansvarlig? Skal de ha penger, disse parkene?

Geologisk arv – underprioritert og lite forstått

Få personer med kompetanse i forvaltningen

Biologisk mangfold får hele oppmerksomheten

Men nå:

Mye av vår geologiske arv er i fare

Denne arven forteller oss om jordkloden og gir tjenester til alt som lever på planeten. Den sammenhengen begynner å synke inn

IUGS (geovitenskapenes internasjonale union) har opprettet en ny kommisjon for geologisk arv

UNESCO har bedt denne lage helhetlige kriterier som UNESCO Globale Geoparker skal baseres på

NGU er med i denne kommisjonen, og flere kan bli med hvis de ønsker

A Global Systems Framework for All Geoheritage

Geoheritage can have a framework in which all sites can be understood in the context of the Earth's geological system.

This has the advantage that it gives a global meaning and significance to sites, allows them to be seen in context and allows them to be compared.

It also allows sites to be integrated with biosphere and other heritage.

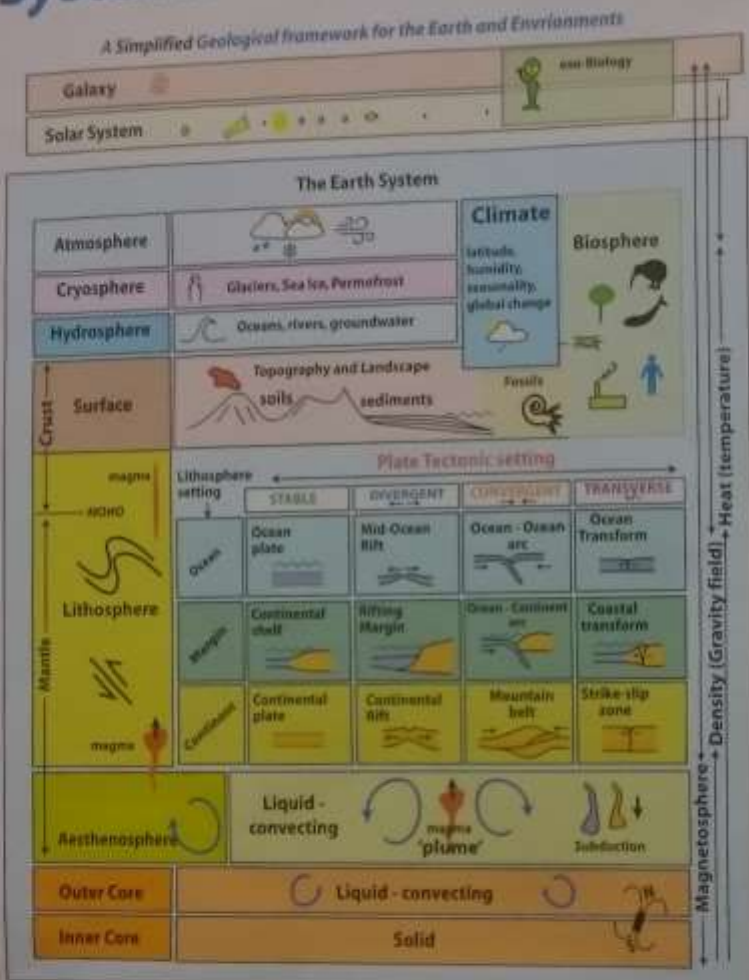
Without such a framework there is no way of assessing the true diversity of geological phenomena (say at World Heritage level), and Geoparks or other sites float unconnected in their local contexts.

Example compare the Western European Rift with the East African Rift

Limagne Rift, as representative of Western European Rift

↑ rifting volcanism uplift

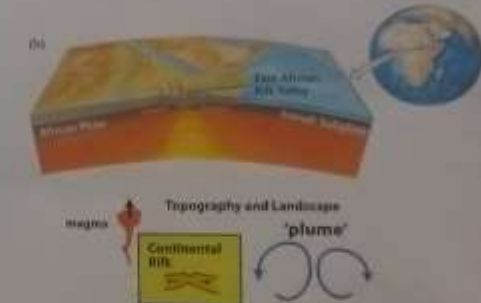

The Earth is a system, that can be depicted on one single table - like a geological periodic table

All geological elements, and thus geoheritage can be located in this framework, and then expanded through sketch diagrams and systems diagrams

The framework is not unique, it can be drafted or arranged in more than one way, but the constituent parts are those which encompass all Earth processes, and all the Earth system's features can be included.

This thus provides a fully adaptable framework in which we can all cast our geoheritage sites, for the fullest and most meaningful exchange and comparison.

Ethiopian Rift, as representative of East African Rift

↑ rifting volcanism rifting

The distinct elements from each of the contrasting geological environments are extracted, and show how the two areas differ

You can then add other elements, like climate, biosphere...

Try this for your favourite site and see how it fits

Norske Geoparker (nytt)

Fokus på nasjonal betydning

Lavere terskel enn UNESCO

For ”aspiranter” til UNESCO, evt. de som ikke vil eller kan legge så mye ressurser inn i dette

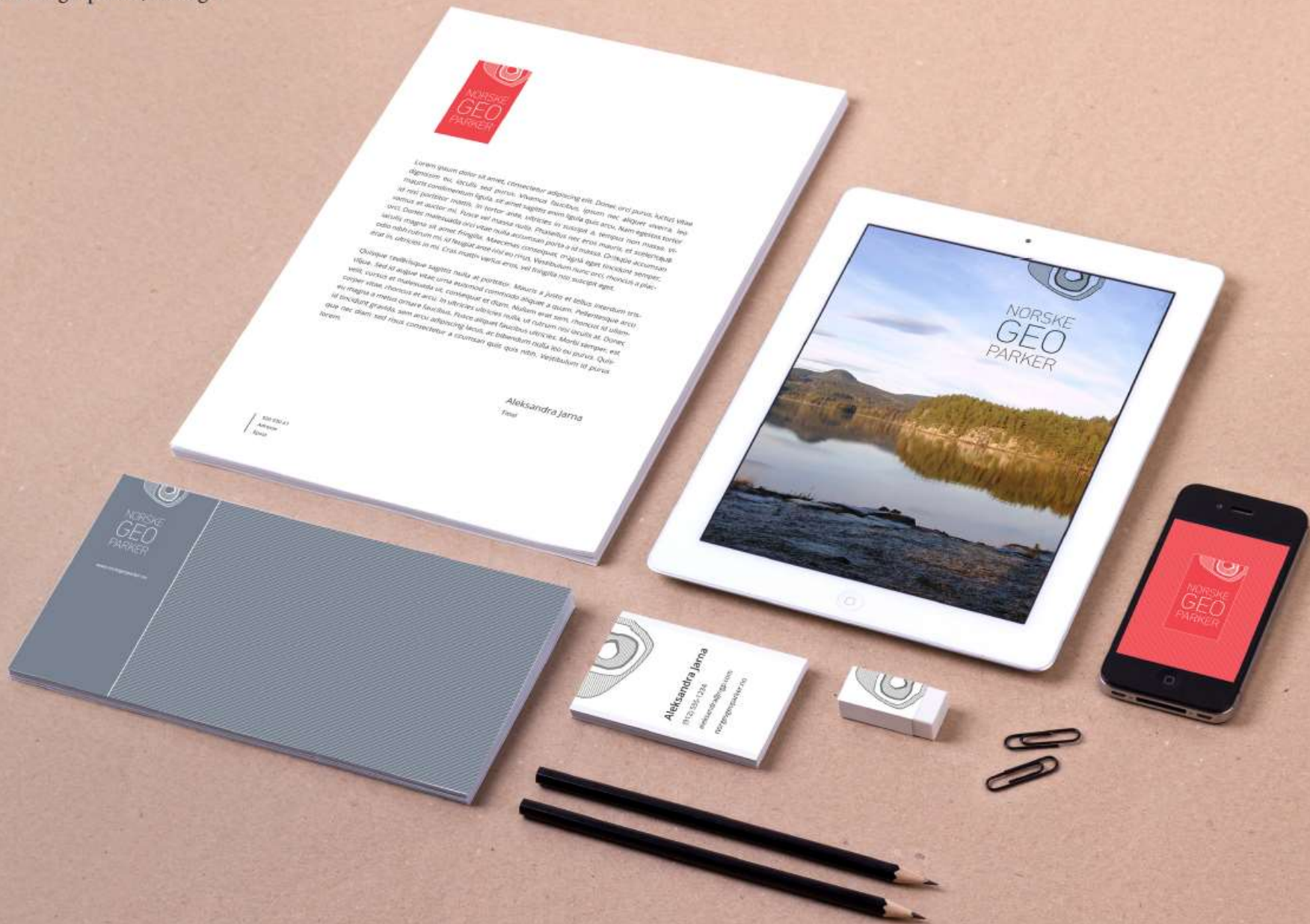
Organiseres av Norsk komite for geoparker og geoarv

Første søknadsfrist mars 2018

NORSKE
GEO
PARKER

Norske Geoparker er uavhengig av UNESCO Globale Geoparker.

Norske Geoparker er et tilbud til å utvikle steder etter samme prinsipper som UNESCO Globale Geoparker, men med en lavere terskel og et nasjonalt system for godkjenning, veiledning og kvalitetssikring.

Det er likevel en forutsetning at geologiske verdier skal være de sentrale i Norske Geoparker, og at kvalifisering avhenger av en genuin, geologisk tilnærming.

Norske Geoparker kan være et steg på veien til UNESCO Globale Geoparker, men det kan også være et selvstendig konsept som krever mindre ressurser.

Søknader fremmes Norsk komité for geoarv og geoparker innen 31. mars hvert år.

Norsk komité for geoarv og geoparker oppnevner 1) en fagkomite som evaluerer den geologiske betydningen av området, og 2) en bredere gruppe som evaluerer søkerens forankring, strategi og planer.

Søker vil underveis i prosessen kunne være i dialog med evalueringsgruppene, og ha muligheter til å fremme en forbedret søknad innen 1. november.

Søkere vil så få svar innen 31. desember.

Norske Geoparker er pliktige til å sende en status- og virksomhetsrapport hvert tredje år (innen 31. mars), målt fra tildelingsår.

Norsk eller UNESCO....

Det er avgjørende å finne et samlende, geologisk konsept som skal danne rammen for formidling og betydning

Hva er nasjonalt/internasjonalt viktig?

Internasjonalt: betydning for geologi som vitenskap i global kontekst, evt. geologi i samspill med menneskers utvikling. Denne frukten skal henge høyt, vakker natur er ikke nok

Nasjonalt viktig: betydning for forståelse av norsk geologi og det norske landskapet

18

58

